

Dosarul nr. 2r-69/2020

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) Gh. Stratulat
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) I. Țurcan, O. Cojocaru, M. Anton

DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Volosoveț Arcadii, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Volosoveț Arcadii împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Finstroi-Invest" și Întreprinderea Individuală "Tomailî-Argo", intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate cu privire la obligarea încheierii Acordurilor adiționale,

împotriva încheierii din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel,

constată:

La 31 ianuarie 2017, Volosoveț Arcadii, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Finstroi-Invest" și Întreprinderea Individuală "Tomailî-Argo", intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate cu privire la obligarea încheierii Acordurilor adiționale.

Prin hotărârea din 26 februarie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Volosoveț Arcadii.

La 15 martie 2019, Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru (f.d. 154).

Prin încheierea din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi și s-a acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 112,5 de lei (f.d. 164-166).

La data de 02 august 2019, Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi a depus cerere de apel motivată și ordinul de încasare a numerarului în mărime de 112,50 de lei (f.d. 169-173).

Prin încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, s-a numit ședința de examinare a apelului pentru data de 31 octombrie 2019 și s-a comunicat intimațiilor despre posibilitatea prezentării referinței și a probelor, actelor și înscrisurilor suplimentare (f.d. 176).

Prin încheierea din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 18 decembrie 2019, Volosoveț Arcadii, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel pentru examinarea apelului în fond.

Recurentul în motivarea recursului a invocat că procura nr. 3537 eliberată la data de 15 septembrie 2019, este valabilă pe un termen de 5 ani de la data emiterii, deci termenul acesteia fiind până la 15 septembrie 2021.

De asemenea, a specificat că instanța de apel a motivat încheierea de restituire a apelului prin faptul că termenul de valabilitate a procurii a expirat la data de 15 septembrie 2017.

Or, în cazul în care se pretinde că termenul de valabilitate a procurii a expirat la data de 15 septembrie 2017, instanța de fond urma să informeze reclamantul referitor la expirarea termenului de valabilitate a împuternicirilor formulate prin procura din 15 septembrie 2016.

Deci, a invocat că instanța de fond a examinat cauza în lipsa unui reprezentant împuternicit și nu a informat despre expirarea procurii.

La fel, recurentul a reiterat că instanța de apel a comis și încălcări procedurale la emiterea încheierii contestate,

Astfel inițial, cererea de apel a fost fixată spre examinare pentru data de 31 octombrie 2019, iar la data indicată nu a avut loc ședința de judecată.

La 22 ianuarie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimațiilor copia recursului, fiind recepționat de către Societatea cu Răspundere Limitată "Finstroi-Invest" la 24 ianuarie 2020 (f. d. 270).

La 24 ianuarie 2020, plicul expediat în adresa Întreprinderii Individuale "Tomail-Argo" a fost restituit în adresa instanței de recurs cu mențiunea "plecat" (f.d. 215-216).

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 31 octombrie 2019, iar la 04 decembrie 2019, instanța de apel a expediat la adresa electronică a avocatului Rusanovschi Radu copia încheierii din 31 octombrie 2019 (f.d. 202).

Astfel recursul declarat la data de 18 decembrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că la 31 ianuarie 2017, Volosoveț Arcadii, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Finstroi-Invest" și Întreprinderea Individuală "Tomailî-Argo", intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate cu privire la obligarea încheierii Acordurilor adiționale.

Prin hotărârea din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Volosoveț Arcadii.

La 15 martie 2019, Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 154).

Prin încheierea din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu și s-a acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 112,50 de lei (f.d. 164-166).

La data de 02 august 2019, Volosoveț Arcadii, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu a depus cerere de apel motivată și ordinul de încasare a numerarului în mărime de 112,50 de lei (f.d. 169-173).

Prin încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, s-a numit ședința de examinare a apelului pentru data de 31 octombrie 2019 și s-a comunicat intimațiilor despre posibilitatea prezentării referinței și a probelor, actelor și înscrisurilor suplimentare (f.d. 176).

Prin încheierea din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În motivarea încheierii, instanța de apel a reținut că Rusanovschi Radu, în calitate de reprezentant al lui Volosoveț Arcadii, a declarat apel în lipsa dreptului de a contesta hotărârea primei instanțe.

În acest sens, instanța de apel a menționat că la depunerea cererii de judecată, avocatul Rusanovschi Radu a acționat în baza mandatului seria MA nr. 0939949 din 30 ianuarie 2017, prin care a fost împuternicit de a-l reprezenta cu toate drepturile prevăzute de art. 81 din Codul de procedură civilă, conform procurii nr. 3537 din 15 septembrie 2016.

Totodată, instanța de apel a reținut că acțiunea mandatului avocatului Rusanovschi Radu, care a contestat cu apel hotărârea primei instanțe la data de 15 martie 2019, încetase la data la care deja încetase acțiunea procurii în termenul de un an, fapt ce denotă că acesta a acționat în lipsa dreptului de a contesta cu apel actul de procedură.

La caz, instanța de apel a constatat că deoarece în procură nu este indicat termenul de valabilitate al acesteia, în temeiul art. 254 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), durata de valabilitate a procurii va fi timp de un an de la data întocmirii și deci la data de 15 martie 2019 (data la care avocatul Rusanovschi Radu a contestat cu apel hotărârea primei instanțe), acțiunea mandatului avocatului încetase odată cu încetarea acțiunii procurii.

Colegiul Civil, Comercial și ce Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră eronată concluzia instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar.

În conformitate cu art.80 alin. (6) din Codul de procedură civilă, reprezentantul legal depune în judecată actele ce atestă statutul și împuternicirile sale.

Deci, după cum rezultă din materialele cauzei, avocatul Rusanovschi Radu pentru a proba împuternicirile de reprezentare a intereselor lui Volosoveț Arcadii, a prezentat în instanța de judecată mandatul seria MA nr. 0939949 din 30 ianuarie 2017, pe verso-ul căruia e indicat că a fost eliberat în temeiul procurii nr. 3537 din 15 septembrie 2016 (f.d. 5).

Astfel conform procurii din 15 septembrie 2016, Volosoveț Arcadii l-a împuternicit pe Rusanovschi Radu, inclusiv cu dreptul de a semna mandatul avocațial, să-i reprezinte interesele în toate instituțiile competente ale Republicii Moldova, Societatea cu Răspundere Limitată "Finstroi-Invest", Întreprinderea Individuală "Tomailî-Argo", precum și instanțele de judecată, de a depune cereri și de a efectua acțiunile necesare în acest sens (f.d. 35).

Totodată se atestă că procura din 15 septembrie 2016 a fost eliberată de Volosoveț Arcadii în orașul Moscova, autentificată de notarul Iachimenco Olga, fiind indicat expres în conținutul procurii că a fost eliberată pe un termen de până la 15 septembrie 2021.

Conform art. 40 din Convenția privind asistența juridică și raporturile de drept în procesele civile, familiale și penale, adoptată la Minsk la 22 ianuarie 1993, forma și termenul de valabilitate al procurii se stabilește potrivit legislației Părții Contractante, pe teritoriul căreia este eliberată.

Totodată, potrivit art. 13 din Tratatul între Republica Moldova și Federația Rusă cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală din 25 februarie 1993, actele care au fost întocmite sau certificate de către instituțiile de justiție sau de o persoană oficială de pe teritoriul unei Părți Contractante, în limitele competenței lor și în forma stabilită și certificată cu sigiliul, sunt valabile pe teritoriul celeilalte Părți Contractant fără vreo altă legalizare.

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 402-XIII din 16 martie 1995, a fost ratificată Convenția privind asistența juridică și raporturile de drept în procesele civile, familiale și penale.

Conform art. 19 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova nr. 595 din 24 septembrie 1999, Tratatul internațional se execută cu bună-credință, în conformitate cu principiul *pacta sunt servanda*. Republica Moldova nu poate invoca prevederile legislației sale interne ca justificare a neexecutării unui tratat la care este parte.

Articolul 20 al aceleiași legi, prevede că dispozițiile tratatelor internaționale care, după modul formulării, sînt susceptibile de a se aplica în raporturile de drept fără adoptarea de acte normative speciale, au caracter executoriu și sînt direct aplicabile în sistemul juridic și sistemul judiciar ale Republicii Moldova.

Pentru realizarea celorlalte dispoziții ale tratatelor, se adoptă acte normative corespunzătoare.

La caz, Colegiul relevă că instanța de apel urma să stabilească valabilitatea procurii reieșind din prevederile Convenției privind asistența juridică și raporturile de drept în procesele civile, familiale și penale, precum și cele ale Tratatului între Republica Moldova și Federația Rusă cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală din 25 februarie 1993, la care Republica Moldova este parte.

Deci, raportând prevederile menționate speței în cauză, instanța de recurs constată că procura eliberată la data de 15 septembrie 2016 de către Volosoveț Arcadii pe numele lui Rusanovschi Radu, este valabilă pe un termen de 5 ani (15 septembrie 2021).

Astfel Colegiul reține că, instanța de apel, prin încheierea contestată, prematur a restituit cererea de apel depusă de Volosoveț Arcadii prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, indicînd că apelul a fost depus de o persoană care nu este în drept să declare apel, deoarece avocatul Rusanovschi Radu a fost în drept să exercite din numele lui Volosoveț Arcadii calea de atac apelul împotriva hotărârii primei instanțe, în temeiul procurii din 15 septembrie 2016.

Prin urmare, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată temeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

În circumstanțele menționate și ținînd cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul recurentului la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Totodată, avînd în vedere faptul că avocatul Rusanovschi Radu a depus în interesele lui Volosoveț Arcadii cerere de apel motivată și cu anexarea ordinului de plată a taxei de stat, cauza urmează a fi restituită la rejudecare în instanța de apel, pentru examinarea apelului în fond.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Volosoveț Arcadii, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, de a casa integral

încheierea din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Volosoveț Arcadii, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu.

Se casează încheierea din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Volosoveț Arcadii împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Finstroi-Invest" și Întreprinderea Individuală "Tomailî-Argo", intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate cu privire la obligarea încheierii Acordurilor adiționale, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea apelului în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic